

Inuusuttut ilinniarnerat suliffeqarnerallu

Ilinniartitaaneq
28. januaari 2020

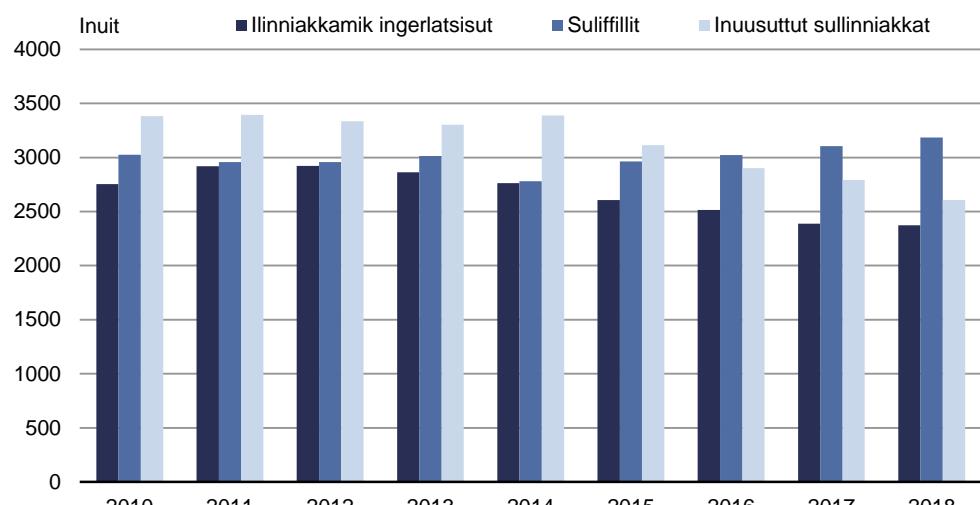
28. januaari 2020 nal. 14.00 naqqitaq

2018-imi inuusuttut ilinniarnerat suliffeqarnerallu

2018-ip naanerani Kalaallit Nunaanni inuusuttut 16-it 25-lu akornanni ukiullit 5.557-it imaluunniit 68 pct.-ii ilinniarfinnut suliffeqarfinnulluunniit atassuteqarput. Taakkuningga 29 pct.-it ilinniakkamik ingerlatsipput, 39 pct.-iilu suliffeqarlutik.

2018-imi inuusuttut ilinniakkamik ingerlatsinngitsut suliffeqanngitsulluunniit 32 pct.-inik annertussuseqarput. 2014-imiilli 6 procentpointinik appariarsimapput. Piffissamilu pineqartumi inuusuttut suliffillit annertussusaat 8 procentpointinik qaffariarsimavoq, ilinniakkamillu ingerlatsisut 2 procentpointinik appariarsimallutik.

Titartagaq 1. Inuusuttut 16-it 25-lu akornanni ukiullit nalunaarsorsimancerat malillugu, 2010-2018

Nalunaarut: Tabelimi inuusuttut Kalaallit Nunaata avataani efterskolertut iluniakkamillu ingerlatsisut ilanngunneqarput.
Najoqqaqtaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsaataasivimmi kisitsisit takukkit (<http://bank.stat.gl/UDDUMG3>).

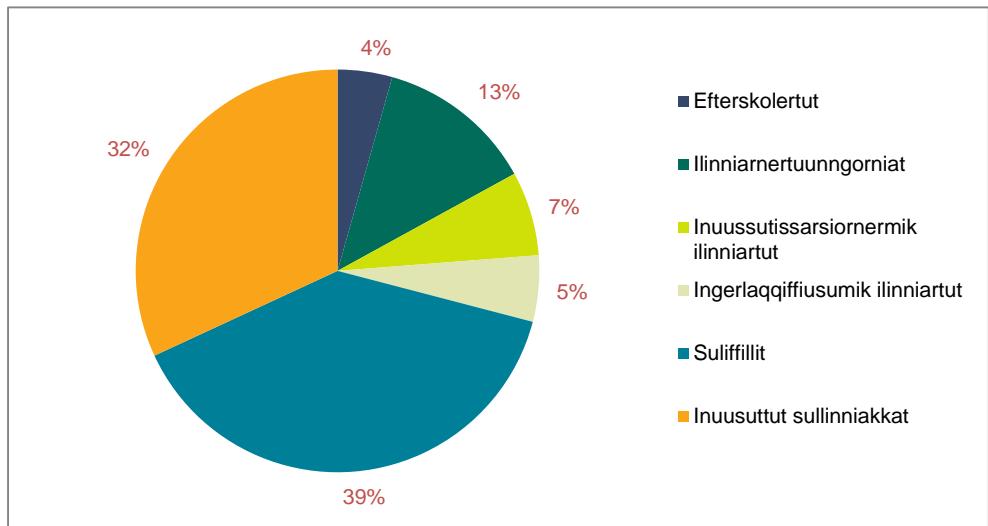
Inuusuttut sullinniakkat

Saqqumersitami matumani Kalaallit Nunaanni inuusuttut suliffeqarnerat ilinniarnerallu sammineqarpoq. Inuusuttut iluniakkamik ingerlatsinngitsut imaluunniit suliffeqanngitsut inuusuttunik sullinniakkanik taaneqarput.

Inuusuttuni sullinniakkani pineqarput inuusuttut suliffeqanngitsut aammalu suliffissarsiortutut nalunaarsorsimanngitsut. Periaatsimut immikkoortumi nassuaat malillugu inuusuttut iluniakkamik ingerlatsisutut nalunaarsorsimasut, Ilinniagaqarnersiuteqartitsivimmili nalunaarsorsimanngitsut, inuusuttunut sullinniakkanut ilanngunneqarput.

2018-imi innuttaasut akornanni inuusuttut 8.162-it ataani takutinnejqarput. Inuusuttut ilinniakkamik ingerlatsisut saniatigullu suliffilit ilinniakkamik ingerlatsisutuinnaq nalunaarsorneqarput. Ilinniakkamillu ingerlatsisut efterskolernermut, inuusuttunut ilinniarfinnut ingerlariaqqiffiusumillu ilinniarnermut immikkoortiterneqarput.

Titartagaq 2. 2018-imi inuusuttunut 16-it 25-llu akornanni ukiulinnut nalunaarsuuitit

Najoqtaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<http://bank.stat.gl/UDDUMG3>).

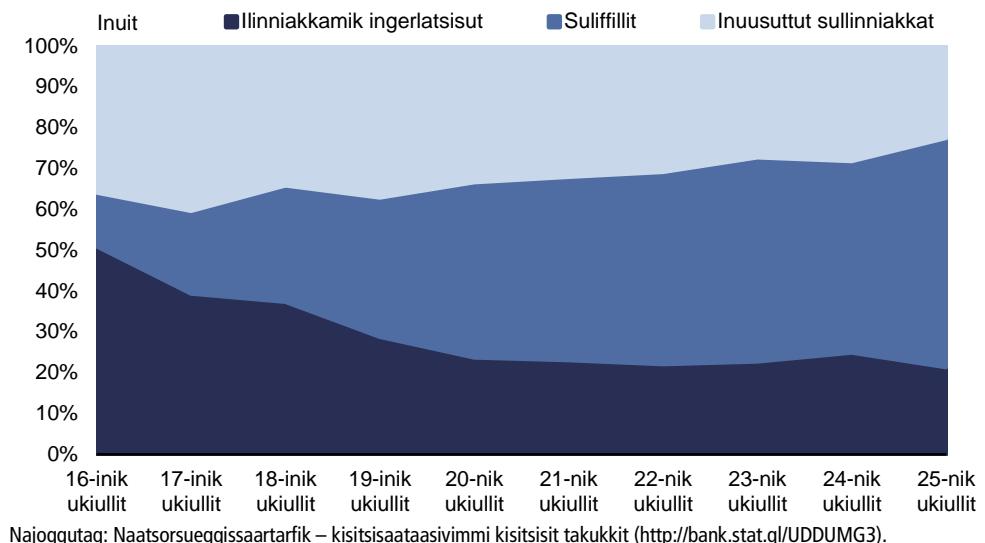
Inuusuttuni sullinniakkani inuusuttuaqqat amerlanerusut

2018-imi ilinniakkamik ingerlatsisut annertussusaat ukioqqortusiartorneq malillugu appariarput. 16-iniit 18-inut ukiullit 43 pct.-ii ilinniartuusut 25-nik ukiullit 21 pct.-ii ilinniartuupput.

Suliffilit annertussusaat ukioqqortusiartorneq malillugu qaffalaarsimapput. 16-iniit 18-inut ukiullit akornanni 20 pct.-it suliffeqarput, 25-nilli ukiullit affangajai suliffeqarlutik.

Inuusuttunilu sullinniakkani pineqartut annertussusaat ukioqqortusiartorneq malillugu aamma appariarput. 2018-ip naanerani 16-iniit 18-inut ukiullit akornanni 37 pct.-it suliffeqaratillu ilinniakkamik ingerlatsinngillat, 25-llu ukiullit akornanni 23 pct.-iullutik.

Titartagaq 3. 2018-imi inuusuttut 16-it 25-lu akornanni ukiullit, ukiut nalunaarsugaanerlu malillugit

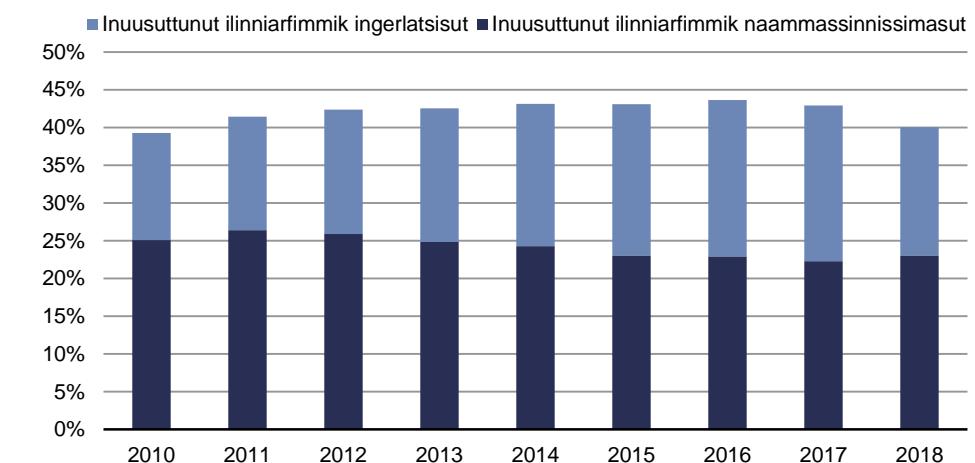

Najooqqataq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<http://bank.stat.gl/UDDUMG3>).

Inuusuttunut ilinniarfimmi ilinniarsimasut annertussusaat

2018-imi inuusuttut 16-init 25-nut ukiullit akornanni 40 pct.-ii ilinniartuupput inuusuttunulluunniit ilinniarfimmik naammassinnissimasuullutik. Ukiup siulianut naleqqiullgu inuusuttut ilinniakkamik ingerlatsisut ikileriarsimapput, inuusuttullu suliffillit amerlanerulersimallutik.

Titartagaq 4. Inuusuttut 16-it 25-lu akornanni ukiullit inuusuttunut ilinniarfimmik naammassinnissimasut ingerlatsisulluunniit annertussusaat, 2010-2018

Nalunaarut: Ilinniakkamik ingerlatsisuni ilinniartut siornatigut inuusuttunut ilinniarfimmik naammassinnissimanngitsut kisimik pineqarput.

Najooqqataq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<http://bank.stat.gl/UDDUMG3>).

Inuuusuttut sullinniakkat 12-inik ukioqarnermi najugarisaat

Nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermut 33 pct.-iusumut sanilliullugu Kangaatsiami, Upernavimmi, Qaanaami Tasiilamilu inuuusuttut 40 pct.-iinit annertunerusut inuuusuttuni sullinniakkani nalunaarsorsimapput.

Ittoqqortoormiini inuuusuttut sullinniakkat 2016-imi 53 pct.-iinik annertussuseqartut 2018-imi 36 pct.-inut appariarsimapput, Kangaatsiamili inuuusuttut sullinniakkat 2017-imi 41 pct.-inik annertussuseqartut 2018-imi 45 pct.-inut qaffariarsimallutik.

Tabel 1. Inuuusuttut sullinniakkat agguaqatigiissinneri, 12-inik ukioqarnermi najugarisaat malillugit; 2013-2018

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Nanortalik	42	40	41	40	36	38
Qaqortoq	33	35	36	34	32	25
Narsaq	32	36	35	33	33	30
Paamiut	39	51	40	42	34	36
Nuuk	30	34	30	27	27	25
Maniitsoq	32	34	33	27	30	28
Sisimiut	30	30	31	30	32	32
Kangaatsiaq	41	51	44	38	41	45
Aasiaat	31	32	28	31	26	28
Qasigiannguit	25	34	33	30	29	30
Ilulissat	35	37	35	32	32	33
Qeqertarsuaq	33	37	31	34	23	21
Uummannaq	35	35	35	40	32	32
Upernivik	56	49	48	50	50	43
Qaanaaq	57	49	44	52	49	44
Tasiilaq	51	56	53	47	56	46
Ittoqqortoormiit	55	59	52	53	44	36
Kalaallit Nunaata avataani	31	31	28	31	28	26
Agguaqatigiissillugu	36	38	36	34	34	32

Nalunaarut: Kisitsisit ersarinnerusunik nalunaaqtsersimasut tassaapput nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermiit qaffasinnerusut.

Najoqputaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<http://bank.stat.gl/UDDUMG4>)

Eqikkaaneq

Tabel 2. Inuuusuttut 16-it 25-llu akornanni ukiullit nalunaarsugaanerat malillugit, 2013-2018

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Efterskolertut	349	356	316	355	352	357
Ilinniarnertuunngorniat	1.252	1.210	1.175	1.094	1.043	1.030
Inuuusuttiassarsiornermiik ilinniartut	739	678	602	585	578	552
Ingerlariaqqiffiusumik ilinniartut	522	518	512	480	416	434
Suliffillit	3.012	2.781	2.963	3.021	3.105	3.184
Inuuusuttut sullinniakkat	3.301	3.388	3.115	2.901	2.793	2.605
Katillugit	9.175	8.931	8.683	8.436	8.287	8.162

Najoqputaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<http://bank.stat.gl/UDDUMG3>).

Tabel 3. Inuuusuttut 16-it 25-llu akornanni ukiullit ukiui nalunaarsugaanerilu malillugit, 2018

Ukiut	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Efterskolertut	317	36	4
Ilinniarnertuunngorniat	87	241	213	160	106	72	44	40	39	28
Inuuusutissarsiornermik ilinniartut	6	26	54	52	56	73	69	64	78	74
Ingerlariaqqiffiusumik ilinniartut				8	24	54	65	90	101	92
Suliffillit	106	156	207	261	337	388	380	427	411	511
Inuuusuttut sullinniakkat	289	311	248	284	262	277	249	233	247	205
Katillugit	805	770	726	765	785	864	807	854	876	910

Najoqtaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<http://bank.stat.gl/UDDUMG3>).

Periaaseq

Saqqummersitami matumani inuuusuttut suliffeqarnerat ilinniarnerallu sammineqarpoq.

Nalunaarsuutit tunngaviusut

Kisitsisitigut paasissutissani suliarineqartuni matumani nalunaarsuiffiit atorneqartut tassaapput:

- Naatsorsueqqissaartarfiup innuttaasunut nalunaarsuiffia (1. januaari aallarnerfigalugu).
- Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfiup aammalu Oqaatsinik Pikkorissarfiup Kalaallit Nunaanni Qallunaat Nunaannilu efterskolini atuartunik nalunaarsuiffii.
- Ilinniagaqarnersiuteqartitsiviup (USF-ip) nalunaarsuiffia.
- Naatsorsueqqissaartarfiup suliffilinnut nalunaarsuiffia (novembarimi naatsorsukkat).
- Naatsorsueqqissaartarfiup ilinniakkanut naammassineqarsimasunut qaffasinnerpaanut nalunaarsuiffia.

Periaaseq

Qulaani paasissutissanik ataatsimoortitsinermi innuttaasunut ataasiakkaanut kisitsisitigut paasissutissanut nalunaarsuiffimmik pilersitsisoqarpoq, ukiup naalernerani paasissutissanik ataani pineqartunik imaqartumik:

- Ukiut aamma suaassuseq.
- Najugaq aammalu pineqartup ukiumi 12-inik ukioqalerfiani ukiup naanerani najugarisaa.
- Ilinniakkamik ingerlatsineq imaluunniit suliffeqarneq.
- Ilinniagaq naammassineqarsimasoq qaffasinnerpaaq.

Misissukkat amerlassusaat

Ukiumi kisitsiviusumi naatsorsuutini pineqarpuit ukiup naalernerani 16-it 25-llu akornanni ukiullit aammalu tunngavilersuutinik ataani taaneqartunik naammassinnissimasut:

1. Ukiup aallartinnerani naaneranilu Kalaallit Nunaanni inunniq nalunaarsuiffimmi (najugaqvissutut) allassimaneq.
2. Ukiup naalernerani Kalaallit Nunaanni inunnut nalunaarsuiffimmi nalunaarsorsimaneq aammalu ukiup kisitsiviusup ingerlanerani Kalaallit Nunaata avataani efterskolinik ilinniakkamilluunniit ingerlatsisimalluni naammassinnissimaneq imaluunniit unitsitsisimaneq.
3. Ukiup naalernerani Kalaallit Nunaanni inunnut nalunaarsuiffimmi nalunaarsorsimanninneq kisiannili ukiumi kisitsiviusumi qaammat decembarimi Kalaallit Nunaanni imaluunniit Kalaallit Nunaata avataani efterskolinik ilinniakkamilluunniit meeqqat atuarfiannit qaffasinnerusumik ingerlataqartutut nalunaarsorsimaneq.

Najugaq

Najukkanut paasisuttissani inunniq nalunaarsuisarfimmi najugaq aallaavagineqarpoq. Ilinniarfinni Kalaallit Nunaanniittuni nalunaarsorsimasut inunnullu nalunaarsuisarfimmi nalunaarsorsimangngitsut ukiup kisitsiviusup tulliani najugaat atorneqarput. Aammattaaq ukiumi qaangiuttumi qaninnermi najugaq nalunaarsorneqarsimasoq atorneqarpoq. Ilinniakkank ingerlatsisut ataasiakkaat Naatsorsueqqissaartarfiup inunnut nalunaarsuisarfiani allassimanngillat, taakkununnga ilinniarfiup adressia atorneqarpoq.

Nunani allani ilinniarfinni nalunaarsorsimasut nunami allami najugaqartutut taaneqarput, Kalaallit Nunaanni innuttaasunut nalunaarsuisarfimmi nalunaarsorsimanerat apeqqutaatinnagu.

Ukiuni pineqartuni najugarisap atuutsinneqartup saniatigut aammalu ukiumi 12-inik ukioqalerfiup naanerani najugarisimasaq nalunaarsorneqarpoq. 12-inik ukioqarlutik inuit nalunaarsuiffianni nalunaarsorneqarsimangngitsut Kalaallit Nunaata avataani najugaqartutut nalunaarsorneqarput.

Ivittuuni najugallit Nuummi najugalittut nalunaarsorneqarput.

Ilinniarnermut suliffeqarnermulluunniit killiffiit

Inuuusuttut ukiumi kisitsiviusumi qaammat decembarimi ilinniakkamik ingerlatsisutut suliffeqartutulluunniit (novembarimi) imaluunniit ilinniakkamik ingerlatsinngitsutut suliffeqanngitsutullu nalunaarsorneqarput. Nalunaarsinerillu pingaarnersiorneqarput, ilinniakkamik ingerlatsisoq suliffeqartorlu taamaallaat ilinniakkamik ingerlatsisutut naatsorsorneqarpoq.

Efterskolinik ilinniakkank illu ingerlatsisut tassaapput Naatsorseqqissaartarfiup ilinniartitaanermut nalunaarsuiffiani nalunaarsorsimasut. Efterskolernerit eqqaassanngikkaanni ingerlatsinerit inuuusuttunut qaffassarluni ilinniarfinningaanniit qummullu qaffassisusillit taamaallaat nalunaarsorneqarput (ISCED-ni qaffassisuseq 3 qummullu).

Inuuusuttut ilinniakkank ingerlatsinatillu suliffeqanngitsut inuuusuttunik sullinniakkank taaneqarput. Inuuusuttut sullinniakkat tassaapput inuuusuttut suliffeqanngitsut aammalu inuuusuttut suliffissarsiunngitsut. Inuuusuttunut sullinniakkank ilaaasinnaapput 16-inik ukioqalereersimallutik meeqqat

atuarfiannik naammassinnissimasut aammalu piginnaanngorsarluni ilinniarnernik ingerlatsisut, assersuutigalugu Majoriami (ISCED-ni qaffasissuseq 2). Taamatuttaaq inuuusuttuni sullinniakkani ilaasinnaapput ilinniakkanki ingerlatsisut kisiannili Ilinniagaqarnersiuteqartitsivimmi nalunaarsorneqarsimanngitsut.

Ilinniagaq naammassisimasaq qaffasinnerpaaq

Inuuusuttunut misissukkani ilaasunut tamanut ukiup kisitsiviusup pineqartup naanerani ilinniagaq naammassisimasaq qaffasinnerpaaq nalunaarsorneqarpoq. Piginnaanngorsarluni ilinniarfiit saniatigut ilinniarneruntuunngorniarfiit ilinniakkankut naammassineqarsimasunut ilaatinneqarput.

Pineqartut ilinniakkankut naammassisimasanut qaffasinnerpaanut atassuserneqarput, aammalu ilinniarnertuunngorniarfinnut, inuuussutissarsiornermik ilinniarfinnut, ingerlariaqqiffiusumik ilinniarfinnut ilinniagaqarsimanngitsunulluunniit agguataarneqarlutik. Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmik isumaqatigiissuteqarneq malillugu angusanik qaffassaalluni pikkorissarnerit ilinniakkatut qaffasinnerpaatut naammassineqarsimasut ilinniarnertuunngorniarfiit ataannut inissinneqarput. Angusanik qaffassaalluni pikkorissarnerit ISCED2011-mi qaffasissuseq 4-rimi inisisimapput, tigusaanissamullu piumasaqaataavoq ilinniarnertuunngorniarfimmik naammassinnissimanissaq.

Naatsorsueqqissaartarfiup ilinniakkankut qaffasinnerpaanut nalunaarsuisarfia Kalaallit Nunaanni najugaqartunik taamaallaat imaqarpoq. Taamaattumik misissukkat qaffasinnerpaamik ilinniagarisimasaannut, Naatsorsueqqissaartarfiup inunnik nalunaarsuisarfiani piffissami pineqartumi qaninnermi, nalunaarsugaasimanerit atorneqarput. Kalaallit Nunaatalu avataani piffissami sivisuumi ilinniakkamik ingerlataqarsimasut kisitsisitigut paasissutissani matumani saqqummiunneqartunit ilinniagaat qaffasinnerusinnaapput.

Nalunaarsuutinit siullernit allannguutit

Nalunaarsuutinit siullernit periaatsip allannguuteqalaarnikuunera uuttuutit nalunaarsuutaanut tamanut sunniuteqarpoq.

Ilinniagaqarnersiuteqartitsiviup nalunaarsuisarfia nalunaarsuisarfiuvoq ataavartumik, aammattaaq ukiumi siuliini naqiteriikkankik, naqqiinernik ingerlatsiviusoq. Kisitsisitigut paasissutissani matumani nalunaarsuutit najoqqutarineqartut allanngorput, Naatsorsueqqissaartarfiup saqqummersitaanut kingullernut ilinniakkankut qaffasinnerpaanut naammassineqarsimasunut ingerlanneqartunullu najoqqutarineqartut paasissutissat assigiit atuutsinnejalerlutik.

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslæt tal

Saaffiginniffissaq

Emil Malta

E-mail: emim@stat.gl

Ilinniartitaaneq

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

